

Az adott kifejezések egyszerűen tevődnek össze a

$$pq + p + 2 = A, \quad pq - 2q = B$$

kifejezésekből. Valóban, így az (1) alatti négyes: $1, A-p, B+p, A+B-1$, a (2) alatti pedig: $2, A-1, B+1, A+B-2$. Képezzük így az (1), ill. a (2) kifejezések négyzetösszegének D_2 különbségét, mindjárt egy-egy zárójelbe foglalva az ugyanazon sorszámú tagok négyzetének különbségét, majd alakítsuk a különbséget az alábbiak szerint:

$$\begin{aligned} D_2 &= (1^2 - 2^2) + [(A-p)^2 - (A-1)^2] + [(B+p)^2 - (B+1)^2] + \\ &\quad + [(A+B-1)^2 - (A+B-2)^2] = \\ &= -3 + (1-p)(2A-p-1) + (p-1)(2B+p+1) + (2A+2B-3) = \\ &= 2(A+B-3) + 2(1-p)(A-B-p-1). \end{aligned}$$

Visszatérve az eredeti jelölésekre

$$(3) \quad \begin{aligned} A+B-3 &= (2pq+p) - (2q+1) = (p-1)(2q+1), \\ A-B-p-1 &= 2q+1, \end{aligned}$$

ezek szerint D_2 utolsó alakjának két tagja egymás negatívja, bármely p, q értékpár esetén $D_2 = 0$, tehát az első állítás igaz.

Hasonlóan az (1) és (2) kifejezések köbeinek összegéből képezett D_3 különbség, mindjárt felhasználva az $a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2)$ azonosságot:

$$\begin{aligned} D_3 &= -7 + (1-p) [(A-p)^2 + (A-p)(A-1) + (A-1)^2] + \\ &\quad + (p-1) [(B+p)^2 + (B+p)(B+1) + (B+1)^2] + \\ &\quad + [(A+B-1)^2 + (A+B-1)(A+B-2) + (A+B-2)^2] = \\ &= (1-p) [3(A^2 - B^2) - 3(p+1)(A+B)] + [3(A+B)^2 - 9(A+B)] = \\ &= 3(1-p)(A+B)(A-B-p-1) + 3(A+B)(A+B-3), \end{aligned}$$

és ez – (3) figyelembevételével – azonosan 0, tehát az (1) és (2) kifejezések köbeiből képezett összegek is egyenlők bármely p, q értékpár esetén.

A negyedik hatványok összegeire az egyenlőség nem minden p, q értékpár esetén áll fenn, pl. $p = 3, q = 1$ esetén $1^4 + 5^4 + 4^4 + 8^4 = 4976 \neq 2^4 + 7^4 + 2^4 + 7^4 = 4834$, és az ötödik hatványok összegei is különbözők.

Vannak viszont olyan p, q értékpárok, amelyekre az egyenlőség akárhányadik hatványokig fennáll, mert maguk az (1) és (2) számnégyesek is egymástól csak sorrendben különböznek. Ilyen pl. $p = q = 0$, amikor (1) számai: $1, 2, 0, 1$, a (2) számai pedig: $2, 1, 1, 0$.

Bóta Károly (Budapest, Fazekas M. gyak. g. II. o. t.)

Megjegyzés. Esetünkben nem nehéz megkeresni az összes olyan p, q értékpárokat, amelyekre az (1) és (2) kifejezések ugyanazt a négy számot adják, csak más sorrendben. Ilyenkor (1)-ben vagy a második, vagy a harmadik, vagy a negyedik szám 2.

Ha pl. $pq + 2 = 2$, akkor vagy $p = 0$ és q bármi lehet, vagy $q = 0$ és p értéke tetszés szerinti. Az (1) és (2) alatti négy kifejezés

$$\begin{aligned} p = 0 \text{ esetén: } & 1, \quad 2, \quad 2q, \quad -2q+1, \quad \text{ill.} \quad 2, \quad 1, \quad -2q+1, \quad -2q; \\ q = 0 \text{ esetén: } & 1, \quad 2, \quad p, \quad p+1, \quad \text{ill.} \quad 2, \quad p+1, \quad 1, \quad p. \end{aligned}$$

Hasonlóan kapjuk, ha az (1) alatti második, ill. harmadik kifejezést tesszük 2-vel egyenlővé, hogy a két számnégyes sorrendtől eltekintve megegyezik, ha p értéke 1 vagy 2 és q akármilyen, továbbá ha $q = -\frac{1}{2}$, vagy -1 és p tetszés szerinti érték, és más esetben ez nem következik be.

Ezek szerint tetszés szerinti számú olyan p, q értékpár választható, amelyek mellett az (1) és (2) kifejezés-négyesek tetszés szerinti (nem negatív) kitevős hatványainak összegei egyenlők.